

Годината на Панчо Владигеров започва с „Легенда за езерото“

ПАНЧО ВЛАДИГЕРОВ

Новата премиерана балета „Легенда за езерото“ в Софийската опера и балет на 15 март, събота, е само първото от редица събития, които ще ознаменуват

120-годишнината от рождението

на най-известния по света български композитор - Панчо Владигеров.

Преди броени дни инициативен комитет под патронажа на президента Румен Радев обяви програмата, която ще продължи почти до края на годината.

В дните около премиерата на балета „Легенда за езерото“ в Шуменския университет започва национална кръгла маса за творчеството на Владигеров, който, макар че е роден в Цюрих, изкарва заедно със своя брат близък Любен Владигеров детството си в Шумен. Там е и неговата къща музей, в която се съхраняват голяма част от личните му вещи и оригиналите на партитурите му.

Нов български университет ще участва в годишнината с няколко събития:

майсторски клас по клавирно изкуство през март

и научна конференция за творчеството на композитора в

ХРИСТО НИКОЛОВ

Майсторски класове, концерти и научни конференции се организират в цялата страна

края на май, организирана съвместно с международния фестивал „Софийски музикални седмици“.

Фестивалът „Варненско лято“, един от чиито създатели на практика е и самият Панчо Владигеров наред с Христина Морфова и други музиканти преди Втората световна война, също ще бъде посветен тази година на юбилея. Най-известните му творби, включително и

рапсодия „Вардар“

ще бъдат изпълнени от варненската и от Софийската филхармония.

Освен в Шумен и Варна тържествени чествания на годишнината на Панчо Владигеров ще има и в Бургас и Пловдив. До 13 март в бургаското училище по изкуствата, което е кръстено на композитора, ще продължи патронният празник на учебното заведение, което ще бъде посетено от

много известни музиканти и ще организира конкурс за рисунка, посветен на Панчо Владигеров.

През април в Пловдив ще бъде открита изложба от фотографии и рисунки, посветени на мястото на Панчо Владигеров в европейското музикално изкуство на XX век. Безспорно едни от най-интересните фотоси ще са от времето, когато Владигеров в младостта си е бил музикален оформител и

автор на музиката на спектаклите на великия немски режисьор Макс Райнхард

през 20-те години на миналия век в Берлин, преди самият Райнхард да бъде принуден от нацистите да емигрира в САЩ. Това е времето, в което Владигеров създава първите си големи произведения, включително и рапсодия „Вардар“, която първо била написана само за пиано и цигулка. За голям оркестър той преработва едва по-късно.

Музикалната академия в София, която носи името на Панчо Владигеров, организира през цялата 2019 г. концерти, майсторски класове и научни конференции, посветени на творчеството на композитора.

„Легенда за езерото“ е безспорно събитието, което се очаква с

най-голямо нетърпение от балетоманите у нас,

тъй като тази творба, написана и публикувана през 1946 г., не е поставяна на сцена у нас повече от 40 години.

Проучванията на Софийската опера показали, че оригиналното либрето отдавна е загубено. Вера Кирова и Бисер Деянов, които са изпълнявали главните роли в постановката от 1962 г. в София, си спомнили единствено, че музиката била безумно хубава, но изобщо не помнели за какво се разказвало и как се казвали героите им.

Миналата година Софийската опера и балет покани за поставянето на този балет известната българска хореографка Донвена Пандурски, която работи в Германия и Русия и е единственият български хореограф, допуснат да работи на сцената на Мариинския театър в Санкт Петербург. Поради липса на писано либрето тя се е принудила сама да напише ново, основавайки се само на някои основни моменти от старото, разказа тя пред „24 часа“.

(Продължава на 20-а стр.)

Годината на...

(Продължение
от 17-а стр.)

„На първо място бях безкрайно много приятно изненадана от състоянието на балетната трупа на Софийската опера, която е, мога да го кажа -

НА СВЕТОВНО НИВО

Безспорно причината е, че тя поддържа огромен класически репертоар. Макар че е малобройна - малко над 60 човека, тя е пълна с ентузиазирани млади хора и най-важното - с артисти с различен цвят, което ми даде възможност да подбера правилно хората за различните герои“, разказа Пандурски.

„На практика настъпи един истински творчески процес - аз дойдох с партитурата и хореографския текст, но тук срещнах артисти, които поеха от мен и ме вдъхновиха за още открития. Имаме например

три състава за главните роли,

чиито изпълнители играят по различен начин. А не обичам да вкарвам един балетен изпълнител в моята щампа, давам му свобода да даде нещо от себе си и всеки интерпретира ролята по различен начин. В жестовете, в осанката, в движенията давам свобода на артистите“, разказа Пандурски.

Сюжетът е с много алегорични и метафорични моменти. Действието се развива в приказно време. От една стра-

ДОНВЕНА ПАНДУРСКИ

СНИМКА: РУМЯНА ТОНЕВА

на, има пустинно племе, което живее зад крепостни стени и се моли на бога на слънцето да му прати вода. Той се вслушва и им изпраща езеро, но

в него живее езерна нимфа

- получовек, полубожество, в която се влюбва князът на племето.

Той самият обаче трябва да се ожени за жената воин, която го ревнува от езерното момиче, и така се създава един любовен конфликт.

От друга страна, има конфликт между самото племе и езерната нимфа, защото хората, въпреки че са се молили за водата, не могат да възприемат съществуване, което не е като

тях. Всичко това, а и най-вече музиката дава възможност както за многобройни масови сцени, така и за много лирични моменти. Въпреки че няма да има класическо паде-дъо, има доста възможности главните герои - князът и езерната нимфа, да покажат възможностите си. Хореографията е на палци, т.е. на практика ще се играе неокласика. Въпреки че в музиката на Панчо Владигеров има доста моменти с неравноделни тактове, в нито един момент движенията не придобиват хороводна форма. „Такова е моето виждане - въпреки че са неравноделни тактове, те звучат

по съвременен начин“, каза Пандурски.

В единия състав главните роли ще играят Марта Петкова и Никола Хаджитанев, а жената воин ще е Катерина Петрова. Във втория състав Катерина Петрова ще е езерното момиче, а князът - Емил Йорданов. В третия князът ще е Цецо Иванов, а нимфата - Памела Пандова, за която това ще е дебют в главна роля.

Другите две изпълнителки на ролята на жената воин ще са Венера Христова и София Цуцакова, която също дебютира в главна роля. Като бог на слънцето ще се изявят Цецо Иванов, Росен Канев и Матю Уитъл, за когото това също ще е дебют в главна роля.